



STRATEŠKI OKVIR ZA RAZVOJ INTERNACIONALIZACIJE HRVATSKIH SVEUČILIŠTA

Radna skupina Rektorskog zbora Republike Hrvatske

Erasmus+ godišnja konferencija VO
4. prosinac 2023. g.

MARTA ŽUVIĆ
SVEUČILIŠTE U RIJECI



Sadržaj

- ANALITIČKA PODLOGA
 - Analiza stanja u okruženju (nacionalni i globalni obrazovni kontekst)
 - Analiza stanja internacionalne dimenzije sveučilišta u RH
 - SWOT analiza
- STRATEŠKI OKVIR INTERNACIONALIZACIJE HRVATSKIH SVEUČILIŠTA
 - Vrijednosti, misija i vizija
 - Ciljevi, ključne strateške aktivnosti i odgovornosti
 - Ključni pokazatelji za praćenje ostvarenja strateškog okvira



ANALIZA STANJA U OKRUŽENJU

- NACIONALNI I GLOBALNI OBRAZOVNI KONTEKST

Učenička populacija u RH

↗ Ukupna razlika u broju učenika u razdoblju od 2013./2022.

2013. – 2022.
-54931
učenika

-21,379

učenika

-6.46 %

% razlike

-6.52 %

% muški

-6.40 %

% ženski

Osnovna škola

Redovna

Redovno

Ponavljač

Županija	% razlike	učenika
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	-27,69 %	-4.272
BRODSKO-POSAVSKA	-24,11 %	-3.279
POŽEŠKO-SLAVONSKA	-22,24 %	-1.451
SISAČKO-MOSLAVAČKA	-20,32 %	-2.588
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	-18,55 %	-1.268
OSJEČKO-BARANJSKA	-17,06 %	-4.061
BJELOVARSKO-BILOGOR... ...	-14,25 %	-1.338
LIČKO-SENJSKA	-13,27 %	-464
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČ... ...	-12,17 %	-1.136
VARAŽDINSKA	-11,62 %	-1.656
KARLOVAČKA	-10,49 %	-932
KRAPINSKO-ZAGORSKA	-9,19 %	-929
ŠIBENSKO-KNINSKA	-8,88 %	-688
SPLITSKO-DALMATINSKA	-6,89 %	-2.595
MEĐIMURSKA	-5,82 %	-575
ZAGREBAČKA	-5,05 %	-1.325
ZADARSKA	-1,14 %	-157
PRIMORSKO-GORANSKA	0,86 %	164
DUBROVAČKO-NERETVAN... ...	3,69 %	347
ISTARSKA	6,26 %	899
GRAD ZAGREB	10,17 %	5.925

-33,552

učenika

-18,80 %

% razlike

-19,34 %

% muški

-18,26 %

% ženski

Srednja škola

Redovna

Glažbena/plesna

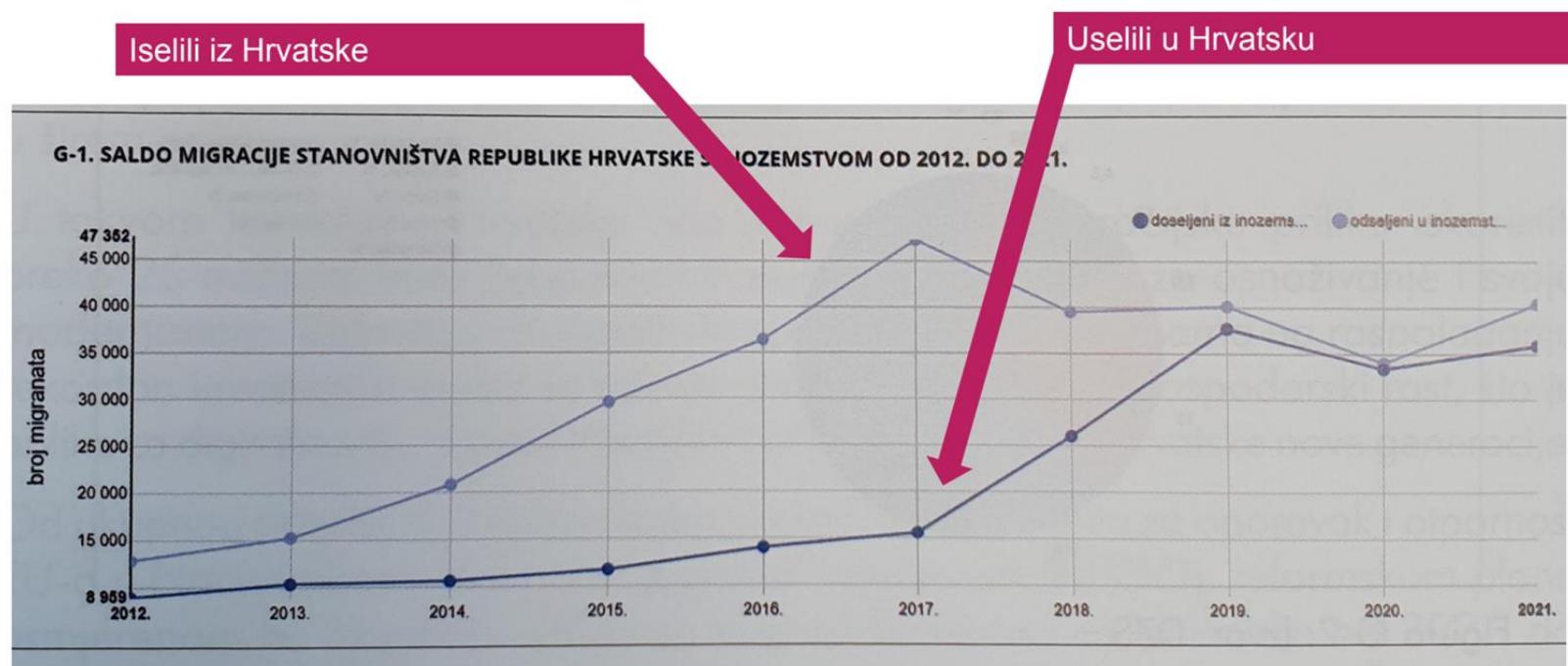
Redovno

Ponavljač

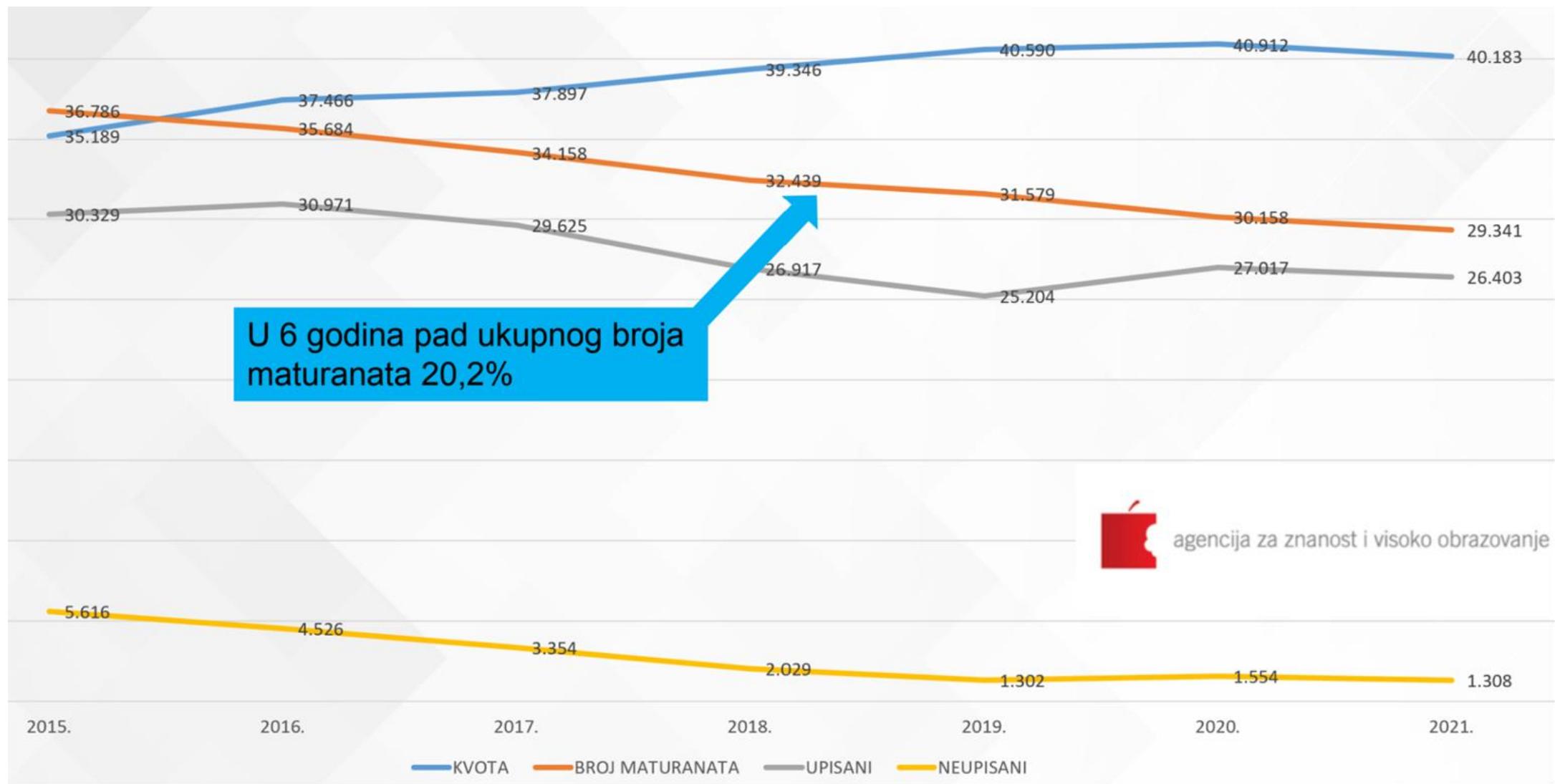
Županija	% razlike	učenika
POŽEŠKO-SLAVONSKA	-37,24 %	-1.421
BRODSKO-POSAVSKA	-35,02 %	-2.489
LIČKO-SENJSKA	-34,31 %	-588
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	-31,85 %	-1.190
SISAČKO-MOSLAVAČKA	-31,83 %	-1.832
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	-31,34 %	-2.546
ŠIBENSKO-KNINSKA	-30,58 %	-1.412
OSJEČKO-BARANJSKA	-26,60 %	-3.581
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČ... ...	-23,28 %	-1.083
KARLOVAČKA	-21,74 %	-1.034
BJELOVARSKO-BILOGOR... ...	-21,40 %	-1.141
DUBROVAČKO-NERETVAN... ...	-20,99 %	-1.168
KRAPINSKO-ZAGORSKA	-20,82 %	-1.116
MEĐIMURSKA	-16,64 %	-730
SPLITSKO-DALMATINSKA	-16,23 %	-3.418
ZADARSKA	-15,93 %	-1.226
ZAGREBAČKA	-15,81 %	-1.167
VARAŽDINSKA	-15,30 %	-1.203
PRIMORSKO-GORANSKA	-10,00 %	-1.021
GRAD ZAGREB	-9,85 %	-3.834
ISTARSKA	-5,07 %	-352

Prirodni prirast i migracije u RH

	Živorođeni	Umrli	Prirodni prirast	Stopi na 1 000 stanovnika		
				živorođeni	umrli	prirodni prirast
2012.	41 771	51 710	-9 939	9,8	12,1	-2,3
2013.	39 939	50 386	-10 447	9,4	11,8	-2,5 ¹
2014.	39 566	50 839	-11 273	9,3	12,0	-2,7
2015.	37 503	54 205	-16 702	8,9	12,9	-4,0
2016.	37 537	51 542	-14 005	9,0	12,3	-3,4 ¹
2017.	36 556	53 477	-16 921	8,9	13,0	-4,1
2018.	36 945	52 706				
2019.	36 135	51 794				
2020.	35 845	57 023				
2021.	36 508	62 712				



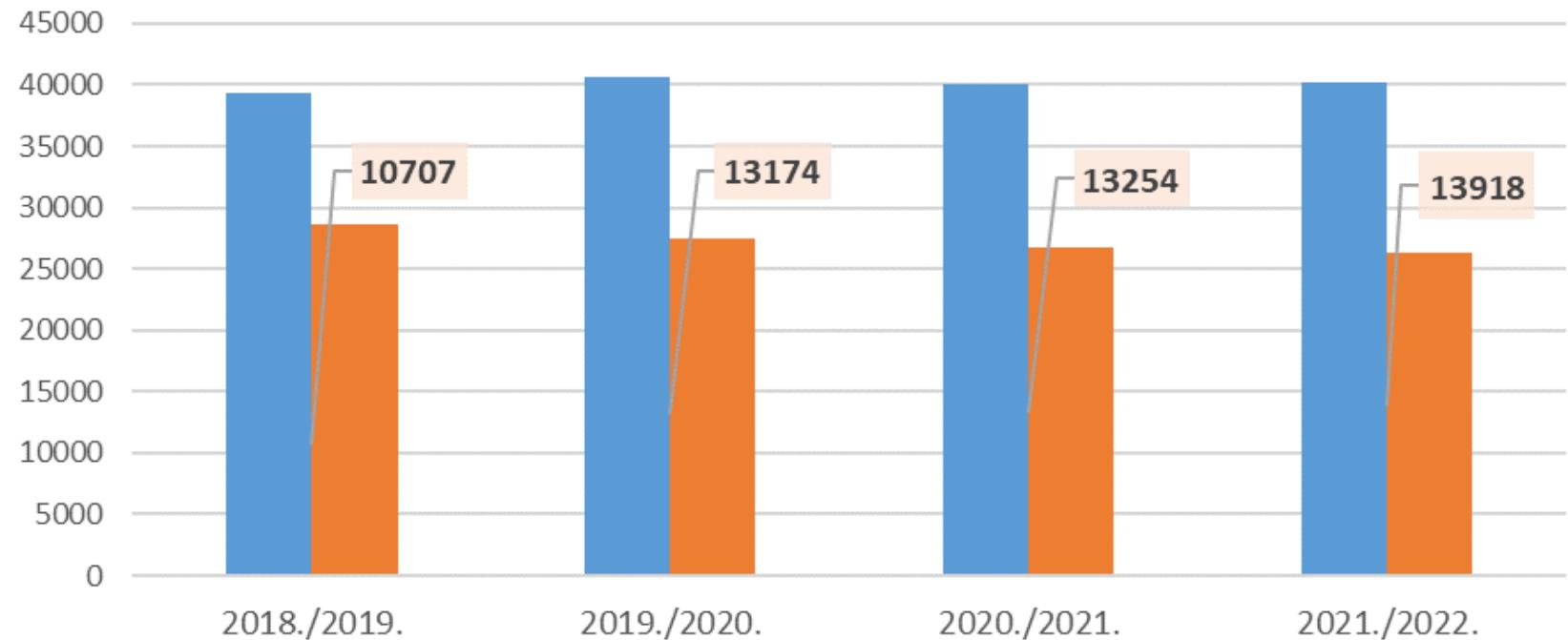
Upisi na visoka učilišta u RH



Upisne kvote na VU u RH



Upisne kvote (PDDS i INT) na VU u RH i broj maturiranih



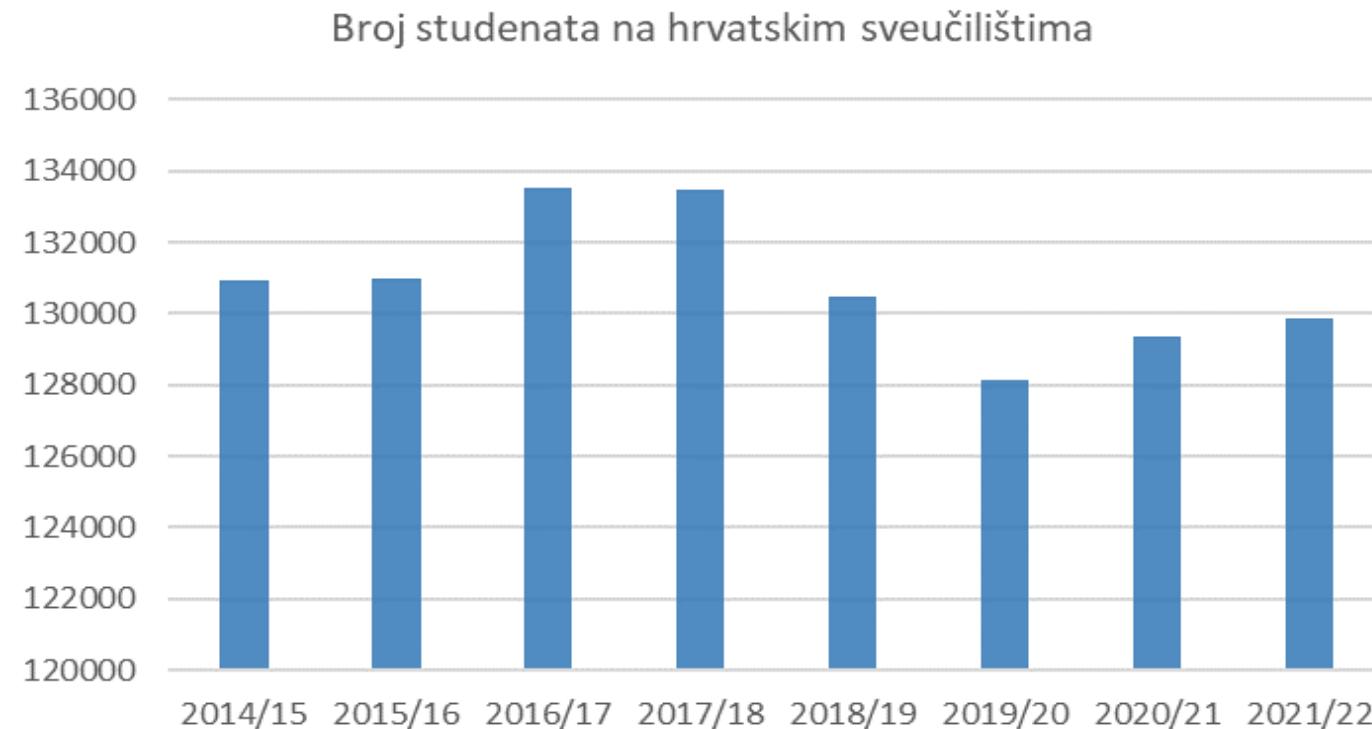
U razdoblju 2018. – 2021. višak upisnih
mjesta na VU u RH narastao za 30%

- Ukupne upisne kvote PDDS I INT u RH
- Broj maturiranih ucenika u RH
- Visak upisnih mjesta

Broj studenata na hrvatskim sveučilištima



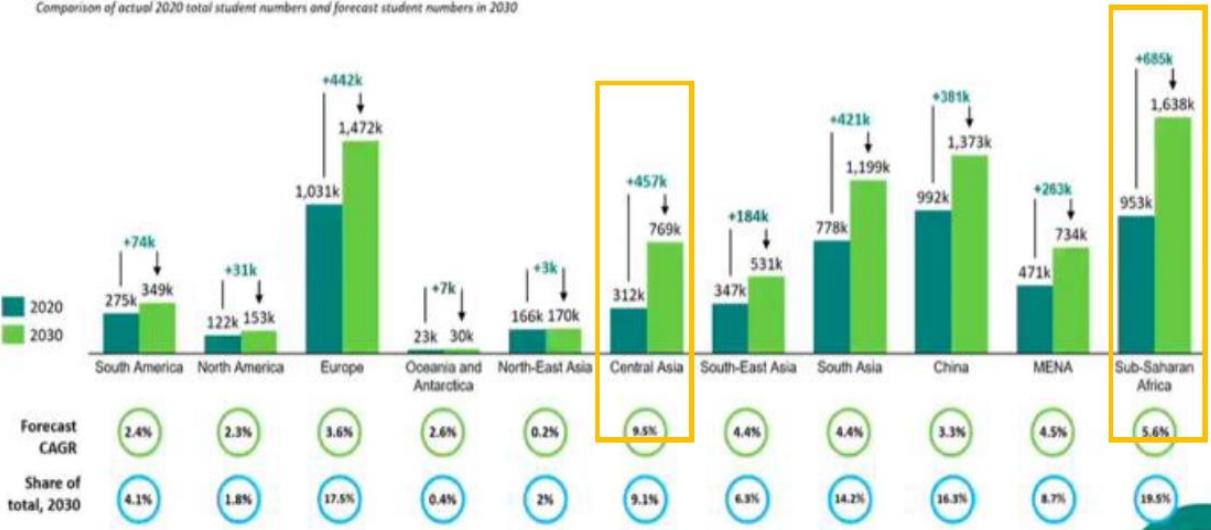
- Broj studenata u RH opada
- U 2019/20 **5382** studenta manje nego u 2016/17



Globalni trendovi u visokom obrazovanju

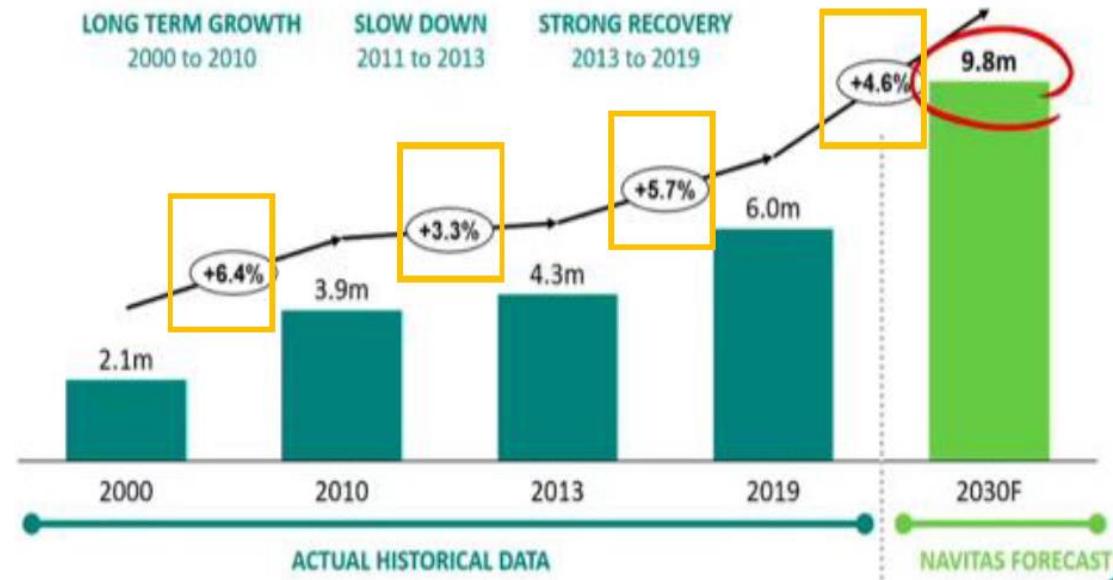


Estimated total global tertiary student numbers world regions
Comparison of actual 2020 total student numbers and forecast student numbers in 2030



Broj studenata do 2030. globalno raste, najznačajnije u središnjoj Aziji i sub-saharskoj Africi

Broj studenata u mobilnosti do 2030. procjenjuje se na 10 miljuna

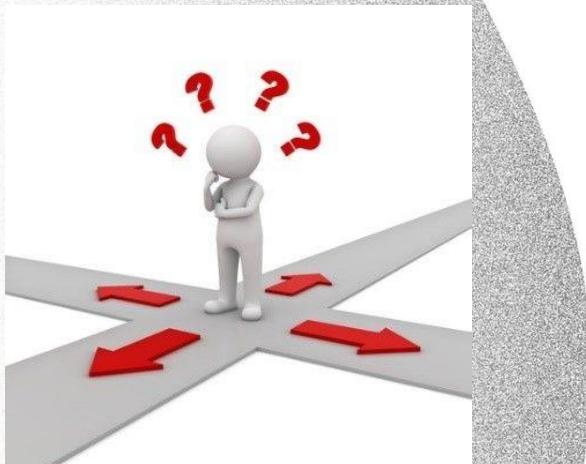


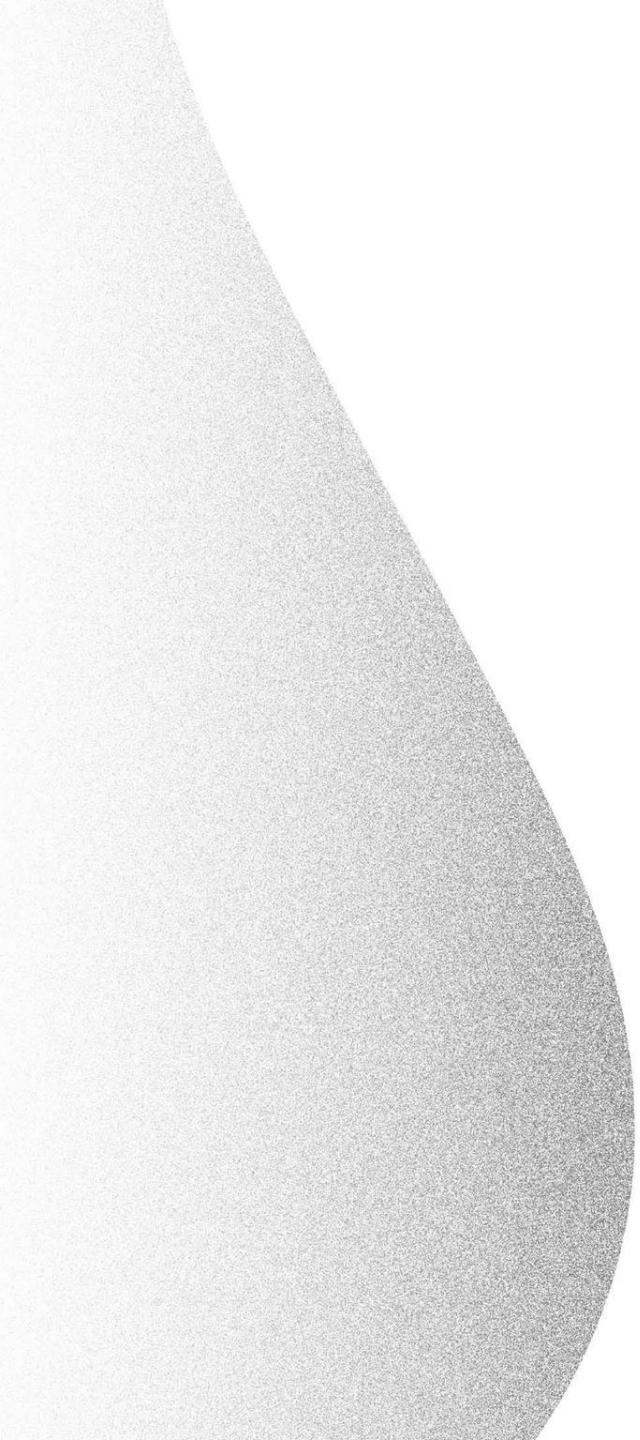
Kako se odlučuje o studiranju u inozemstvu?



Interes i donošenje odluke o studiranju u inozemstvu kod kandidata temelji se na:

- međunarodnoj reputaciji sveučilišta
- kvaliteti obrazovanja
- mogućnostima stjecanja željene kvalifikacije
- zapošljivosti nakon studija i mogućnosti ostanka u zemlji studiranja
- sigurnosti zemlje
- geografskom položaju
- političkim uvjetima
- kvaliteti življenja
- mogućnosti stjecanja novih kulturnih iskustava
- bogatstvu prirodne i kulturne baštine





ANALIZA STANJA INTERNACIONALNE DIMENZIJE HRVATSKIH SVEUČILIŠTA

Međunarodni položaj hrvatskih sveučilišta



Europski i globalni akreditacijski sustavi



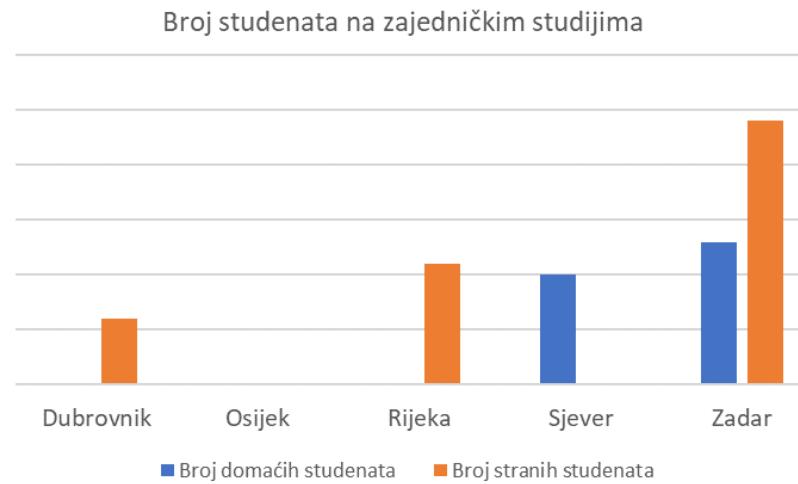
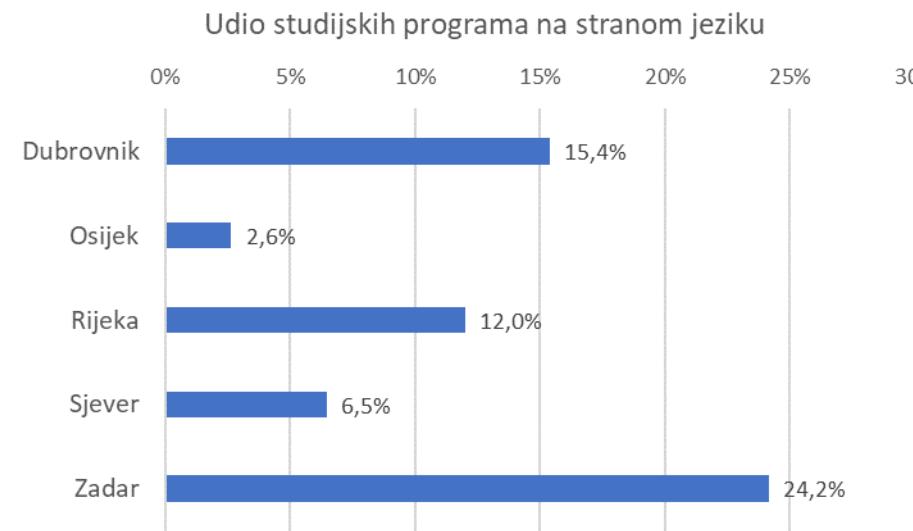
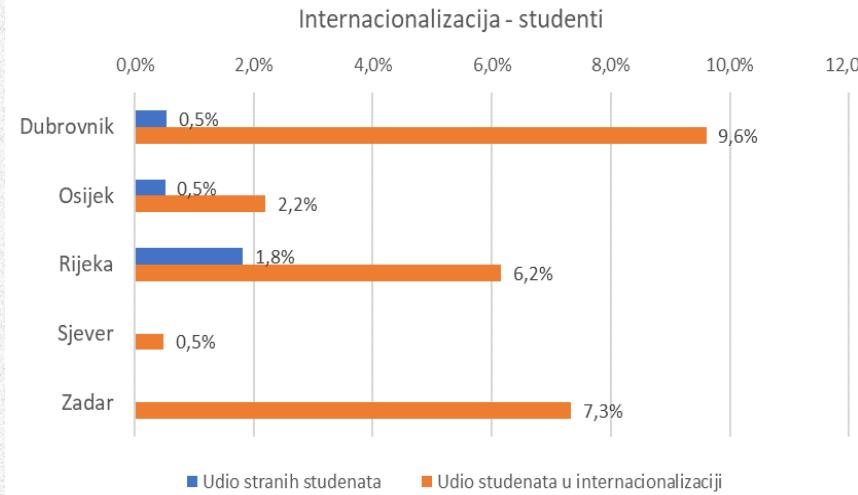
Međunarodna reputacija - sustavi rangiranja

ARWU	2023	2022	2021
Sveučilište u Zagrebu	401-500	401-500	601-700
THE WUR	2023	2022	2021
Sveučilište u Splitu	1001–1200	1001–1200	801–1000
Sveučilište u Zagrebu	1201–1500	1001–1200	1001+
Sveučilište u Rijeci	1501+	1201+	-
THE Impact rankings	2023	2022	2021
Sveučilište u Rijeci	301–400	301–400	-
Sveučilište u Splitu	401–600	401–600	801–1000
Sveučilište u Dubrovniku	1001+		
QS WUR	2023	2022	2021
Sveučilište u Zagrebu	801–1000	751–800	801–1000
Sveučilište u Rijeci	1001–1200	1001–1200	801–1000
Sveučilište u Splitu	-	-	1001+
Sveučilište u Osijeku	1001–1200	1001–1200	



Pokazatelji **internacionalizacije** (udio stranih studenata i stranog osoblja, citiranost radova i reputacijska ocjena) donose **visok udio u bodovima koji određuju rang**; kombinacija reputacije, citiranosti i internacionalnog osoblja i studenata donosi ukupno **70,5 % bodova na THE WUR ljestvici**, **80 % bodova na QS WUR ljestvici** i najmanje **70% na ARWU ljestvici**.

Stanje internacionalne dimenzije hrvatskih sveučilišta



SWOT analiza (1)

S	SNAGE – prednosti sustava, povoljni unutrašnji aspekti	W	SLABOSTI – nedostaci u sustavu, nepovoljni unutrašnji aspekti
	<ul style="list-style-type: none">• Velik broj slobodnih upisnih mjesta na sveučilištima• Kvaliteta ljudskih potencijala• Vidljivost natječaja za zapošljavanje (EURAXESS)• Partnerstvo u europskim alijansama• Brojna partnerstva sa stranim sveučilištima i institucijama• Visoka razina korištenja engleskog jezika• Kulturološki prijateljsko okruženje		<ul style="list-style-type: none">• Mali broj studijskih programa na stranom jeziku• Vrlo slabi kapaciteti za organiziranu kvalitetnu administrativnu podršku stranim studentima i stranim znanstvenicima• Mali smještajni kapaciteti u studentskim domovima• Nedostajuća podrška u ostvarivanju smještaja za strane studente i znanstvenike (stanovi)• Nedostajuća podrška pri dolasku u RH (MUP, banka, i dr.)• Nedostajući poticaj nastavnicima za izvođenje nastave na stranom jeziku• Izostanak sufinanciranja školarina za studiranje domaćih studenata na stranom jeziku• Mali broj stranih državljana zaposlenih u znanstveno-nastavnim radnim mjestima• Nepostojanje jedinstvenih upisnih procedura na hrvatskim sveučilištima za strane studente

SWOT analiza (2)

O	PRILIKE – povoljne mogućnosti u okruženju	T	PRIJETNJE – nepovoljne prilike u okruženju
	<ul style="list-style-type: none">• RH kao sigurno mjesto za boravak, studiranje i istraživanje• Visoka kvaliteta studiranja - Europski sustav akreditacije i osiguravanja kvalitete studijskih programa• Konkurentnost školarina i životnih troškova• Profil hrvatskih sveučilišta u području ostvarivanja globalnih ciljeva održivog razvoja• Hrvatska dijaspora - jedinstvena promocija studiranja i boravka na hrvatskim sveučilištima kroz veleposlanstva i Središnji ured za hrvate izvan RH• Postojeći interes stranih studenata za studiranje u RH i dobar odabir ciljnih tržišta (non-EU: druge i treće zemlje)• Jačanje suradnji u okviru europskih alijansi i priključivanje alijansama sveučilišta koja još nisu ostvarila partnerstva u EUI• Visoka razina korištenja engleskog jezika u RH• Kulturološki prijateljsko okruženje, način života i bogata kulturna baština, prirodne ljepote, različitost		<ul style="list-style-type: none">• Prepreke za ostvarivanje viza za dolazak studenata i znanstvenika iz trećih zemalja• Prepreke za ostvarivanje boravišne dozvole i zdravstvenog osiguranja• Nepostojanje studentskih viza• Otežan pristup upisnim procedurama za prijediplomske i diplomske studije (<i>NISpVU</i> sučelja na hrvatskom jeziku)• Nepostojanje prijavnih obrazaca za priznavanje inozemnih kvalifikacija na engleskom jeziku• Oporezivanje stranih stipendija• Konkurenčija sveučilišta u okruženju koja imaju tradiciju i organiziranu dobru podršku dolasku stranih studenata• Prestanak stabilnog financiranja europskih alijansi sveučilišta



STRATEŠKI OKVIR INTERNACIONALIZACIJE HRVATSKIH SVEUČILIŠTA

VRIJEDNOSTI

Kvaliteta
Raznolikost i uključivost
Globalna povezanost
Društvena odgovornost
Akademska sloboda i autonomija
Transparentnost i poštovanje etičkih načela

MISIJA

Hrvatska sveučilišta **razvijaju internacionalnu dimenziju** kroz stvaranje uključivog, globalno povezanog akademskog okruženja - **privlačenjem studenata, istraživača i nastavnika** iz cijelog svijeta, **poticanjem kulturne razmjene i suradnje** s međunarodnim partnerima te **izgradnjom interkulturnog globalnog razumijevanja**

VIZIJA

Hrvatska sveučilišta imaju snažnu **međunarodnu perspektivu i prepoznatljivost** u europskom i globalnom prostoru visokog obrazovanja i znanosti, ostvarenu **internacionalizacijom obrazovnog i istraživačkog rada** te razvojem multikulturalizma i globalne osviještenosti u zajednici.

Ciljevi, ključne strateške aktivnosti i odgovornosti (1)



CILJ	KLJUČNE STRATEŠKE AKTIVNOSTI	ODGOVORNOST
1. Povećanje broja i relevantnosti studijskih programa na stranom jeziku	<ul style="list-style-type: none">• Razvoj novih studijskih programa na stranom jeziku• Revizija postojećih programa za izvođenje nastave na stranom jeziku• Integracija globalnih tema i tema održivog razvoja u studijske programe	<ul style="list-style-type: none">• Sveučilišta• MZO potpora kroz projekte
2. Osiguravanje visoke kvalitete nastave na stranim jezicima	<ul style="list-style-type: none">• Osnivanje edukacije za nastavnike u području nastavničkih kompetencija i izvođenja nastave na stranim jezicima.• Uvođenje sustava mentorstva za međunarodne studente.• Poticanje izvrsnosti u izvođenju nastave na stranom jeziku• Razvijanje sustava za procjenu kvalitete nastave na stranim jezicima.	<ul style="list-style-type: none">• Sveučilišta• MZO potpora kroz projekte

Ciljevi, ključne strateške aktivnosti i odgovornosti (2)



CILJ	KLJUČNE STRATEŠKE AKTIVNOSTI	ODGOVORNOST
3. Promocija studiranja na hrvatskim sveučilištima u inozemstvu	<ul style="list-style-type: none">Istraživanje globalnog tržišta visokog obrazovanja i odabir ciljnih tržištaPromoviranje studiranja u RH na ciljnim tržištimPromoviranje studiranja u RH studentima iz hrvatske dijaspora, uz potporu za godinu prilagodbe (učenje hrvatskog jezika, integracija)Privlačenje stranih studenata kroz akademski sport (na sveučilištima koja već imaju jaku infrastrukturu)Korištenje veleposlanstava kao <i>one-stop point</i> mesta informiranja o mogućnostima studiranja na hrvatskim sveučilištimaAktivno sudjelovanje na međunarodnim sajmovima obrazovanjaRazvoj nacionalnog sustava stipendiranja za međunarodne studenteRazvoj ciljanih marketinških kampanja za privlačenje međunarodnih studenataKorištenje digitalnih platformi i društvenih medija za širenje informacijaRazvoj sustava studenata ambasadora za promociju studiranja stranim studentima, u suradnji sa studentskim organizacijama	<ul style="list-style-type: none">MZOAZVOAMPEUSredišnji ured za hrvate izvan RHMVEP (veleposlanstva)SveučilištaStudentske organizacije



Ciljevi, ključne strateške aktivnosti i odgovornosti (3)

CILJ	KLJUČNE STRATEŠKE AKTIVNOSTI	ODGOVORNOST
4. Jačanje međunarodnog profila akademske zajednice	<ul style="list-style-type: none">Privlačenje stranih izvrsnih istraživača/nastavnika za boravak na hrvatskim sveučilištima (na kraća i dulja razdoblja)Privlačenje izvrsnih istraživača/nastavnika iz dijaspore za boravak na hrvatskim sveučilištima (na kraća i dulja razdoblja)Osiguravanje potpore za boravak svih stranih istraživača/znanstvenikaZapošljavanje izvrsnih stranih istraživača/nastavnika na hrvatskim sveučilištimaZapošljavanje izvrsnih istraživača/nastavnika iz dijaspore Jačanje dolazne i odlazne mobilnosti studenata, znanstveno nastavnog osoblja i administracijeUnaprjeđenje procesa za prijavu i priznavanje ishoda stečenih u mobilnostiSnažnije korištenje mogućnosti financiranja boravka stranih istraživača iz EU programaSudjelovanje međunarodno uglednih gostujućih profesora u nastavi (na studijima na hrvatskom i stranom jeziku)Uključivanje domaćih studenata u nastavu na stranom jezikuStvaranje nacionalnog i/ili sveučilišnog sustava (su)financiranja boravka stranih istraživača/nastavnikaJačanje aktivnog sudjelovanja predstavnika hrvatskih sveučilišta u tijelima koja kreiraju politike u europskom prostoru visokog obrazovanja i znanosti	<ul style="list-style-type: none">MZO (potpore za boravak i zapošljavanje; sufinanciranje školarina za domaće studente koji studiraju na stranom jeziku)AMPEUSveučilišta



Ciljevi, ključne strateške aktivnosti i odgovornosti (4)

CILJ	KLJUČNE STRATEŠKE AKTIVNOSTI	ODGOVORNO ST
5. Unaprjeđivanje podrške za dolazak i boravak međunarodnih članova akademske zajednice	<ul style="list-style-type: none">• Stvaranje koordinacijskog tijela MZO-MVEP-MUP-HZZO-RZ RH• Uvođenje viza studente i istraživače• Osnaživanje administrativnih timova za bržu obradu viza (MVEP) i boravišnih dozvola (MUP)• Izuzimanje stranih studenata i istraživača iz odredbe o ulaznoj naknadi za ostvarivanje zdravstvenog osiguranja kod HZZO• Unaprjeđenje institucijske podrške pri dolasku i integraciji stranih studenata i akademskog osoblja• Osnaživanje i kapacitiranje sveučilišnih ureda za međunarodnu suradnju za podršku međunarodnim članovima akademske zajednice• Uvođenje centraliziranog mesta informiranja i podrške stranim studentima i akademskom osoblju	<ul style="list-style-type: none">• MZO• MVEP• MUP• HZZO• RZ RH• Sveučilišta
6. Jačanje/stvaranje jezičnih centara na hrvatskim sveučilištima	<ul style="list-style-type: none">• Organizacija učenja stranih jezika za studente, nastavnike i ne-nastavno osoblje na sveučilištima u sklopu jezičnog centra• Poticanje učenja stranih jezika kod domaćih studenata, nastavnika i ne-nastavnog osoblja• Razvoj i izvođenje programa učenja hrvatskog jezika kao stranog jezika (stupnjevito) za strane studente i akademsko	<ul style="list-style-type: none">• MZO• Sveučilišta

Ciljevi, ključne strateške aktivnosti i odgovornosti (5)



CILJ	KLJUČNE STRATEŠKE AKTIVNOSTI	ODGOVORNOST
7. Jačanje suradnje hrvatskih sveučilišta s europskim i globalnim partnerima	<ul style="list-style-type: none">• Osiguravanje jače nacionalne podrške za uključivanje i rad u međunarodnim partnerskim mrežama, posebice europskim alijansama• Aktivno sudjelovanje hrvatskih sveučilišta u radu europskih alijansi• Razvijanje strategije za selektivna partnerstva s vodećim svjetskim sveučilištima• Razvijanje centra za potporu prijavama međunarodnih kompetitivnih projekata (nacionalno i na sveučilištima)• Poticanje stvaranja međunarodnih istraživačkih skupina	<ul style="list-style-type: none">• MZO• Sveučilišta
8. Razvijanje i provođenje kulturnih programa za predstavljanje hrvatske kulture i baštine	<ul style="list-style-type: none">• Stvaranje nacionalnog programa predstavljanja hrvatske kulture i baštine• Stvaranje sveučilišne podrške za lokalni razvoj i provođenje programa predstavljanja hrvatske kulture i baštine• Poticanje studentskih organizacija za promociju međunarodne raznolikosti	<ul style="list-style-type: none">• MZO• Ministarstvo kulture i medija• Ministarstvo turizma i sporta• Studentske organizacije• Sveučilišta

Ključni pokazatelji za praćenje ostvarenja strateškog okvira



1. # studijskih programa na stranom jeziku
2. # stranih studenata (EU i non-EU)
3. promoviranje studiranja na stranom jeziku u na ciljanim tržištima (EU i non-EU)
4. # stranih istraživača/nastavnika koji privremeno ili trajno borave na hrvatskim sveučilištima
5. # domaćih izvrsnih istraživača/nastavnika koji trenutno rade na stranim institucijama, a privremeno borave na hrvatskim sveučilištima
6. # zaposlenih izvrsnih istraživača/nastavnika povratnika
7. # u dolaznoj i odlaznoj mobilnosti studenata te znanstvenika, nastavnika i administracije
8. # međunarodno uglednih gostujućih profesora koji sudjeluju u nastavi
9. # studijskih programa koji su orijentirani na globalne teme i teme održivog razvoja
10. # domaćih studenata koji su uključeni u nastavu na stranom jeziku
11. # jezičnih centara koji potiču učenje stranih jezika kod domaćih studenata i osiguravaju učenje hrvatskog jezika kao stranog jezika (stupnjevito) za strane studente i akademsko osoblje
12. # kulturnih programa za predstavljanje hrvatske kulture i baštine stranim studentima i akademskom osoblju
13. # međunarodnih istraživačkih skupina na hrvatskim sveučilištima
14. # aktivnih suradnji hrvatskih sveučilišta s europskim partnerima (postojanje zajedničkih projekta, združenih studijskih programa, ostvarenih razmjena istraživača i studenata i dr.)
15. # aktivnih suradnji hrvatskih sveučilišta s globalnim partnerima (postojanje zajedničkih projekta, združenih studijskih programa, ostvarenih razmjena istraživača i studenata i dr.)
16. # predstavnika hrvatskih sveučilišta u tijelima koja kreiraju politike u europskom prostoru visokog obrazovanja i znanosti

HVALA na pažnji!



RADNA SKUPINA

prof. dr. sc. **Jurica Pavičić**, prorektor Sveučilišta u Zagrebu

prof. dr. sc. **Zoran Đogaš**, prorektor Sveučilišta u Splitu

prof. dr. sc. **Sonja Vila**, prorektorica Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku

prof. dr. sc. **Slaven Zjalić**, prorektor Sveučilišta u Zadru

izv. prof. dr. sc. **Marijana Pećarević**, prorektorica Sveučilišta u Dubrovniku

prof. dr. sc. **Valter Boljunčić**, prorektor Sveučilišta u Puli

izv. prof. dr. sc. **Vlado Tropša**, prorektor Sveučilišta Sjever

prof. dr. sc. **Marta Žuvić**, prorektorica Sveučilišta u Rijeci, *predsjednica RS*

